

Beslut

efter tillsyn av den fristående grundskolan
Västerås Internationella skola
i Västerås kommun

Utbildningsservice i Västerås AB.
Gåshagavägen 7
181 65 LIDINGÖ

Dnr 44-2010:4632
2011-04-14
1 (3)

Tillsyn i den fristående grundskolan Västerås Internationella skola i Västerås kommun

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Västerås Internationella skola skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Skolinspektionens tillsyn visar att det finns ett flertal områden som måste åtgärdas och förbättras. Västerås Internationella skolas kunskapsresultat måste förbättras. I det nationella provet som genomfördes i årskurs 5 når ca 65 procent av eleverna målen i matematik och svenska. I engelska når ca 80 procent av eleverna målen. I det nationella provet i årskurs 3 når 80 procent av eleverna målen i matematik och i svenska är det enbart ca 30 procent av eleverna som når målen. Skolinspektionen bedömer att skolan måste vidta kraftfulla åtgärder så att alla elever ges möjligheter att nå målen i alla ämnen.

Skolans uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen måste också förbättras. Skolan har inte analyserat resultaten och under tillsynen framkom brister i verksamheten, exempelvis lärarnas bristande behörighet och avsaknad av studiehandledning på modersmålet, faktorer som delvis kan ligga bakom de låga resultaten. Anmärkningsvärt är att skolan inte kan garantera att eleverna får den undervisningstid de har rätt till. Det framkom vid tillsynsbesöket att alltför få timmar är utlagda i schemat jämfört med skolans timplan och jämfört med skolans tillstånd.

De individuella utvecklingsplanerna måste utvecklas och förbättras för att motsvara författningarnas krav.

Eleverna får särskilt stöd vid behov. Skolan har utarbetat åtgärdsprogram men dessa uppfyller inte författningarnas krav.

Skolan har lärare som inte har utbildning för den undervisning som de i huvudsak bedriver. Några av dessa är dessutom tillsvidareanställda. Rektorn uppger att strategier finns för att dessa ska få en behörighet men skolan måste snarast vidta ytterligare åtgärder som leder till att undervisningen genomförs av lärare som har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Ämnet slöjd bedrivs av lärare som inte är anställd av huvudmannen vilket är i strid med författningarna. Mot bakgrund av att Skolinspektionen har identifierat ett flertal områden med stor betydelse för elevernas utbildning så behöver rektorn ta ett större ansvar som pedagogisk ledare så att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn uppfyller inte heller de krav på pedagogisk insikt förvärvat genom utbildning och erfarenhet som krävs enligt lagen.

Vid intervjuer med elever och vid besök i verksamheten framkommer att eleverna trivs och känner sig trygga på skolan. Skolans förebyggande arbete och åtgärder vid eventuella händelser beskrivs i skolans plan mot kränkande behandling

Nedan redovisas de områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas.

Skolinspektionen har i tillsynen av Västerås Internationella skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte eleverna ett sådant antal undervisningstimmar i samtliga ämnen att det ger eleverna förutsättningar att nå målen i respektive ämne (9 kap. 2 § 1985 års skollag).
- Alla elever ges inte möjligheter att lägst nå målen i samtliga ämnen (9 kap. 2 § 1985 års skollag).
- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas regelbundet och att utvärderingen ligger till grund för åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen (9 kap. 2 § 1985 års skollag).
- Rektorn uppfyller inte kravet på att ha förvärvat pedagogisk insikt genom både utbildning och erfarenhet (1 a kap. 4 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet).

- Alla lärare har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (9 kap. 2 § 1985 års skollag).
- De individuella utvecklingsplanerna motsvarar inte författningarnas krav (1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Åtgärdsprogrammen uppfyller inte författningarnas krav (1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet).
- Studiehandledning på modersmålet erbjuds inte i enlighet med författningarnas krav (9 kap. 2 § 1985 års skollag).
- Undervisningen bedrivs inte fullt ut av lärare som är anställda av huvudmannen (9 kap. 2 § p. 6 1985 års skollag).
- Skolans ekonomi är inte stabil (9 kap. 2 § skollagen).

Huvudmannen måste i samband med uppföljningen 15 juli 2011 till Skolinspektionen redovisa skolans kunskapsresultat för läsåret 2010/11 i årskurs 3 (svenska/svenska som andra språk och matematik), och för samtliga ämnen i årskurs 5 i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder.

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras.

Redovisning av följande brist ska lämnas till Skolinspektionen senast **den 6 maj 2011**.

- Skolan ger inte eleverna ett sådant antal undervisningstimmar i samtliga ämnen att det ger eleverna förutsättningar att nå målen i respektive ämne (9 kap. 2 § 1985 års skollag).

Redovisning av resterande brister ska lämnas till Skolinspektionen senast **den 15 juli 2011**.

Beslutet är fattat utifrån de bestämmelser som gällde vid beslutstillfället. Uppföljningen av detta beslut kommer dock att ske efter de skolförfattningar som

börjar gälla den 1 juli 2011. Vid bedömningen av vidtagna åtgärder kommer därför hänsyn tas till hur författningarna eventuellt har ändrats.

I ärendets slutliga handläggning har utredaren Lena Rostock deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Bertil Karlhager
Enhetschef

Marie Wiberg-Svensson
Undervisningsråd

Kopia till
Västerås kommun

Bilagor:
Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av Västerås internationella skola
Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Västerås internationella skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i den fristående grundskolan Västerås Internationella skola i Västerås kommun. Besök gjordes i skolan 10 november 2010.

Huvudmannen för Västerås Internationella skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet. Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från skolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektor, biträdande rektor ett urval av lärare, elever och företrädare för huvudmannen. Skolsköterskan intervjuades per telefon. Skolinspektionen gjorde verksamhetsbesök i förskoleklassen och samtliga årskurser. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Västerås kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Pedagogiska nämndernas stab har vid fem tillfällen besökt skolan för att diskutera allmänna frågor gällande fristående skolor och skolbarnsomsorg. Vid ett av tillfällena gjorde kommunen ett oanmält på skolan dels för att få kompletterande dokument och dels för att se hur verksamheten fungerar.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Västerås Internationella skola

Skolan	Antal elever
Fristående förskoleklass	2
Fristående grundskola åk 1–6	32

Källa: Skolans egna uppgifter i samband med tillsynen i november 2010

Skolverket godkände Västerås Internationella skola (tidigare Al-Fadjerskolan) som en fristående grundskola för årskurserna 1-6 genom beslut (Dnr 96:691) den 16 december 1996. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag. Skolan fick den 25 november 1997 beslut om uppskjuten start. Skolan startade höstterminen 1998.

I samband med ansökan uppgavs skolans profil vara konfessionell - språk, kultur och religion - i huvudsak islam. Enligt Skolverkets beslut den 14 april 2008 (Dnr 47-2006:1954) arbetar skolan inte längre utifrån en konfessionell inriktning utan har en allmän inriktning.

Huvudmannen har enligt beslut den 19 februari 2008 (Dnr 43-2007:1435) godkännande att bedriva förskoleklass i anslutning till skolan.

Västerås kommun har gett huvudmannen tillstånd att bedriva förskola och fritidshem.

Byte av huvudman gjordes våren 2005. Huvudman för skolan är Utbildningsservice i Västerås AB med organisationsnummer 556670-8615.

Verksamheten vid Västerås Internationella skola omfattar förskoleklass och årskurserna 1-6. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 34 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Västerås kommun.

Tillsynsprotokoll för Västerås Internationella skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Avgifter

Rektors beslutsfattande

Huvudmannaskap och tillstånd

Stabilitet

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheter att lägst nå målen i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § 1985 års skollag

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av skolans egen uppföljning av elevernas kunskapsutveckling. Skolan har sammanställningar av resultaten på de nationella proven i årskurserna 3 och 5 men saknar skriftliga sammanställningar för måluppfyllelsen i samtliga ämnen i slutet av årskurs 5. I det nationella provet i årskurs 5 når ca 65 procent av eleverna målen i matematik och svenska. Andelen elever som når målen i engelska är ca 80 procent.

Enligt nationella proven i årskurs 3 når 80 procent av eleverna målen i matematik medan det i svenska enbart är ca 30 procent av eleverna som når målen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn uppfyller inte kravet på att ha förvärvat pedagogisk insikt genom både utbildning och erfarenhet.

Författningsstöd:

1 a kap. 4 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet

Motivering:

Rektorn för skolan är verkställande direktör för aktiebolaget som är huvudman för skolan. Han är rektor för skolan sedan höstterminen 2006. Rektorn är utbildad civilekonom och har också en entreprenörsutbildning. Han saknar pedagogisk utbildning men har tidigare skolerfarenhet som vikarie och som modersmålslärare i arabiska i sex månader. Rektorn har vid tillsynsbesöket till sin hjälp en biträdande rektor. Tillsammans har de ett gemensamt ansvar för den pedagogiska ledningen och utvecklingen av skolan. Rektorn är administrativ chef och uppger att han har det yttersta ansvaret för skolan. Den biträdande rektorn har efter tillsynsbesöket slutat sin anställning. Huvudmannen

tillika rektorn har i efterhand, den 5 april 2011, meddelat Skolinspektionen att ett konsultföretag i lednings- och pedagogiska frågor har anlåtats. Rekrytering av rektor alternativt biträdande rektor kommer att ske tidigast i augusti månad.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Alla lärare har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § första stycket p. 6 1985 års skollag

Motivering:

Vid tillsynsbesöket i november månad hade skolan fyra lärare, varav en förskollärare samt en stödlärare, som arbetar med elever i behov av särskilt stöd. Endast en av dessa lärare hade utbildning för den undervisning som bedrivs. Stödläraren hade en utländsk lärarutbildning som dock inte har validerats i Sverige, och en av lärarna hade behörighet att undervisa i modersmål/arabiska samt en utländsk språkvetenskaplig utbildning vilken inte heller hade validerats. De obehöriga lärarna var anställda utan tidsbegränsning. Förskolläraren hade förskollärexamen. I ämnena musik, idrott och hem- och konsumentkunskap undervisade lärare som saknade utbildning i ämnet. Enligt rektorn har skolan strategier för hur lärare ska bli behöriga genom bland annat validering, kompetensutveckling och utbildning. Skolinspektionen förutsätter att dessa strategier verkställs omedelbart.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolans individuella utvecklingsplaner, inklusive skriftliga omdömen uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av ett antal exempel på individuella utvecklingsplaner för skolans elever som upprättats under höstterminen 2010. Individuella utvecklingsplaner har tidigare inte funnits på skolan och lärarna uppger

för Skolinspektionen att det är första gången de upprättas. De innehåller rubrikerna positiva omdömen, kunskapsutveckling i samtliga ämnen, studieförmåga, övrigt och social förmåga. De planer som Skolinspektionen tagit del av behöver utvecklas. Målen i respektive ämne behöver bli tydligare. Nu skrivs exempelvis att det är elevens ansvar *"att läsa mer hemma, "läsa svenska texter hemma", "koncentrera sig på sina uppgifter"*. Målen behöver också på ett tydligare sätt utgå från de nationella målen för respektive ämne.

Alla ämnen har inte heller skriftligen följts upp och bedömts i de individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av. Det gäller bland annat ämnena hem- och konsumentkunskap, bild och slöjd. Vidare framgår inte vilka insatser som skolan behöver vidta för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas regelbundet och att utvärderingen ligger till grund för åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § 1985 års skollag

Motivering:

Skolinspektionens tillsyn visar att skolans systematiska kvalitetsarbete behöver förbättras. Rektorn behöver ta ytterligare ansvar för att arbetet med uppföljning och utvärdering av skolans resultat regelbundet återkommer och att utvärderingen används för att identifiera åtgärder för ökad måluppfyllelse. I samtal med rektorn och den biträdande rektorn framkommer visserligen att fastlagda möten sker varje vecka för att bland annat diskutera pedagogiska frågor, följa upp resultat och stödinsatser. Lärare uppger att de följer upp och utvärderar resultatet i de olika ämnena individuellt med eleven och att stödåtgärder för elever utvärderas och omprövas regelbundet. Däremot framkommer i intervjuer med skolledningen och vid dokumentstudier att uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat inte förekommer för skolan som helhet i alla ämnen. Skolans saknar därmed en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen i årskurs 3 och 5. Skolinspektionen bedömer att skolans systematiska kvalitetsarbete måste utvecklas genom att regelbundet följa upp och utvärdera resultaten och vidta åtgärder för att nå högre måluppfyllelse. Skolan behöver därför i samband med uppföljningen av tillsynen redovisa

elevernas kunskapsresultat i svenska/svenska som andraspråk och matematik i årskurs 3 och för samtliga ämnen i årskurs 5.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Skolan kan inte redovisa att eleverna får ett sådant antal undervisningstimmar i samtliga ämnen att det ger förutsättningar att nå målen i respektive ämne.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § 1985 års skollag

Motivering:

Skolinspektionen kan konstatera att skolans timplan för läsåret 2010/11, årskurs 1-3 och årskurs 4-6, inte överensstämmer med det tillstånd som skolan har enligt beslut den 16 december 1996 (Dnr 96:691). Det är dels förändringar i vilken årskurs ämnen läses och dels förändringar i antalet timmar. Vid jämförelse av schemalagd undervisningstid och skolans timplan är avvikelserna stora. Enligt skolans egen timplan för årskurs 1-6 ska eleverna få totalt 4 513 timmar men vid jämförelse med schemalagd undervisningstid får eleverna endast 3 652 timmar. Detta påverkar främst ämnena svenska, matematik och engelska negativt. Eleverna får därmed 862 undervisningstimmar färre jämfört med den timplan som skolans tillstånd anger vilket skolan snarast måste åtgärda.

Rektorn kan inte förklara eller redovisa för Skolinspektionen hur denna stora avvikelse har uppstått. Lärarna är heller inte medvetna om att undervisningstimmar inte stämmer. Det är särskilt allvarligt att rektorn inte kan garantera att varje elev erbjuds ett sådant antal undervisningstimmar som ger förutsättningar att nå målen i alla ämnen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet

Motivering:

Skolan utarbetar från och med höstterminen åtgärdsprogram för de elever som är i behov av särskilt stöd. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen granskat innehåller bland annat nuläge, symtom, analys, behov, åtgärder, utvärdering. Enligt Skolinspektionen relaterar åtgärdsprogrammen inte till mål i läroplanen eller till de nationella kursplanerna.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att studiehandledning på modersmålet inte erbjuds i enlighet med författningarnas krav.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § 1985 års skollag

Motivering:

Tillsynsbesöket visar att studiehandledning på elevens modersmål inte erbjuds i de språk som är aktuella vid Skolinspektionens tillsyn. Skolan saknar också rutiner för att säkerställa att elever i behov av studiehandledning på modersmålet får det.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Huvudmannaskap och tillstånd

Bedömning:

Undervisningen vid Västerås Internationella skola bedrivs inte fullt ut av lärare som är anställda på skolan.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § p 6 1985 års skollag

Motivering:

Vid tillsynsbesöket framkom att huvudmannen har slutit avtal med en närliggande fristående grundskola om undervisning i ämnet slöjd. Under höstterminen hade eleverna i årskurs 6 undervisning i trä- och metallslöjd i den fristående skolans slöjdlokaler och med lärare som är anställd på den skolan. Trä- och metallslöjdläraren är därmed inte anställd av huvudmannen för Västerås Internationella skola. Rektorn uppger att under vårterminen 2011 kommer även textilslöjden genomföras av den fristående grundskolan.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Stabilitet

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Västerås Internationella skolas ekonomi inte är stabil.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen

Motivering:

Rektorn har för Skolinspektionen uppgett att det är få sökande till skolan och att ingen ökning av elevantalet har skett de senaste åren. Genom att marknadsföra skolans allmänna profil försöker huvudmannen att öka antalet sökande.

Skolinspektionen har tagit del av årsredovisningen daterad 18 januari 2011 för Utbildningsservice i Västerås AB. Den visar att resultatet för läsåret 2009/10 är negativt och att bolagets egna kapital skulle understiga hälften av det registrerade aktiekapitalet om inte ägaren tillskjutit medel i form av aktieägartillskott. Revisionsberättelsen daterad 18 januari 2011 innehåller bland annat kommentarer som att "*Årsredovisningen har dock ej upprättats i tid att det varit möjligt att hålla ordinarie årsstämma inom sex månader efter räkenskapsårets utgång*" och "*Vid flera tillfällen har avdragen skatt och sociala avgifter inte betalats i rätt tid*". Skolinspektionen anser därmed att huvudmannen inte lyckats visa att verksamheten drivs med varaktighet och stabilitet.
